

Fredsljuset från Betlehem

Ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det

Det är julnatten 1914. Över Flanderns fält slingrar sig milslånga skyttegravar. Ur en av dem stiger plötsligt sång mot den mörka klara himlen: *Stilla natt, heliga natt*. Egentligen finns inget skäl att sjunga. Krypsskytte och stormanfall har pågått i månader och marken i det frostbitna ingenmanslandet mellan vän och fiende är täckt av döda kroppar. De levande i lervällingen plågas av råttor, löss och fukt. Men ändå – nu sjunger tyska soldater. De har tänt ljus. Paket har kommit från de älskade där hemma. Och medan de sjunger händer undret. Fienderna i skyttegravarna några hundra meter bort hör sången, ser ljusen och börjar applådera. De jublar. Snart sjunger de också. När morgonen kommer är allting stilla. Inte ett skott avlossas. Så klättrar en ensam man upp på kanten av den ena skyttegravens. Bakom honom syns en textad skylt: *Låt oss inte slåss. God Jul!* Han vinkar till sina fiender: *Kom över hit och hälsa på!*

Detta var början på julfreden 1914, en fred som bokstavligen växte underifrån, ur jorden, ur gytta och lera och nöd och blod, ur vanliga soldaters hjärtan. Längs västfronten utbröt en spontan vapenvila. Människor som några dagar tidigare hade gjort allt för att döda varandra gick nu varandra till mötes obeväpnade, med utsträckta händer. De bekantade sig, samtalade, utbytte gåvor. Tillsammans började tyskar och engelsmän begrava sina döda. En gemensam gudstjänst hölls för de stupade. Männerna passade på att raka sig och klippa håret, en jonglör roade soldaterna med sina konster, det spelades musik och fotboll. Bara motvilligt lät sig soldaterna sedan dras tillbaka in i kriget. På vissa håll höll freden i sig ända in i januari. Att döda människor man nyss hade lärt känna, människor som också de var hyggliga och vanliga och hade familjer där hemma – det gick bara inte.

Under det gångna året har vi utsatts för stora påfrestningar och stor oro och ångest i coronavirusets spår. Pandemin har fått omvälvande konsekvenser för oss som personer, samhälle och mänsklighet. Det har gjort det tydligt för oss att vi faktiskt är en enda mänsklighet under samma himmel. På flera sätt har det blivit tydligt att vi är varandras medmänniskor och inte varandras motmänniskor. Vi är beroende av varandra och måste tillsammans hålla ut och ta ansvar för att minska smittspridningen.

Julfreden 1914 började med sång och tända ljus. Den innersta sången i människor tror jag helt enkelt handlar om att bara få finnas och leva livet här och nu – älska, spela fotboll, kramas, lyssna till musik... och tända ljus i mörkret. Låt årets fredsljus från Betlehem bli en symbol för hur vi tillsammans med livets och kärlekens Gud står upp för fred, frid och förståelse mellan människor. En symbol för att vi längtar efter och hoppas på att obeväpnade med utsträckta armar få gå varandra till mötes. Gud blev ett litet barn mitt i en jordisk verklighet för att visa oss människor att *ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det* (Johannesevangeliet kap 1 vers 5).

Nina Karemo, präst i Allerums pastorat